

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXVII. An Christus primus ad cœlos ascendit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

tuum tu castigare Magistrum? Vel obclamantem audi. Hoc, inquit, ideo contendant ut Corpus gloriosum non modò simile reddant spiritui; sed immensum esse, nullo loco contineri obtineant. At quid pro eo contendamus obtinendo; quod corpori deberi glorioso S. Patres affirmant, & Bezà tuus? Quid, quòd illud tuum figmentum mendacio cumules, atque calumnia vel in ipsos S. Patres impacta? Hic cum Paulo credunt, 1. Cor. 15. Resurget corpus spirituale, omniumque penetratum.

Atat cum ratione etiam mentitus esse videri appetit.

1. Nil tale sonant verba, inquit: Quia non dicit Evangelium, intrasse per ianuas clausas; sed repente stetit inter Discipulos, cum tamè clausa essent ianua; nec aditus illi esset patefactus manu hominis.

AUTOR. Mentitus nunc etiam es Spiritui Sancto, qui per Euāgelistam dixit: Venit ianuis clausis.

2. Instat exemplo: Scimus Petrum è carcere obserato egressum esse: an ideo dicendum erit, per medium ferrum & aseres penetrasse?

AUTOR. Sycophantiam adiicit mendacio. Nec enim Scriptura dicit exisse Petrum foribus clausis; sed Act. 12. Porta ferrea ciuitatis ultra aperta fuit.

3. CALVINO sui succenturientes operā locant vicariam; hisque dictitantibus, sese per fenestram inecisse Christum: aliterque alubique aliis aliis verò, pulsanti apertum fuisse, sicq; inuolasse: Ipse demū Chōragus ita determinat: Quare necesse non est, quemadmodum intravit: sat fuerit, constare, quòd non per ianuas clausas sese penetrarit.

Finiam nunc ego vel ipsemet totidem verbis Caluini.

Facebant ergo pueriles ista argutia, quæ nihil prorsus habent solidi; & multa secum trahunt deliria.

AUTOR. At quivèrò, 1. Ille per fores clausas ingressus docet Dominum sepulcro clauso resurrexisse; 2. Vtvero Virginis clauso exisse: 3. Verè super aquas ambulasse cum Corpore vero: 4. Per medium eorum transisse lapidare eum volentium; 5. Lazarum mortuum dicto Christi paruisse ligatisque manibus & pedibus prodisse. 6. Cœlos Christum ascendente penetrasse. Non hæ pueriles argutia sunt, aut deliria; Non;

2. Deliravitne S. Chryf. hom. 89. in Ioann. Admirandum, ait, quòd phantasmæ esse non sunt suspicati. S. Aug. tract. 12. in Ioann. Moli corporis, ubi Diuinitas erat, ostia clausa non obtiterunt. Ille quippe eis non apertis intrare potuit; quo nascente Virginitas Matris inuoluta permansit. S. Greg. hom. 20. in Euang. Quid mirum, si clausis ianuis post resurrectionem suam, in æternum iam victurus, intrauit; qui mortuus, viuens non aperto Virginis utero exiit?

3. Ad vltimum suis ipse CALVINUS fenestras, pulsationes, apertiones, fabulantibus ita responsat: Sic habendum est: Christum non sine miraculo ingressum esse; Vt documentum ederet sua Diuinitatis: quòd suos Discipulos magis attentos redderet. Rectè se ipsum refutauit. Cætera repete ex Antichristo meo. p. 1. q. 17. Et Genealog. p. 1. quest. 19. Et D. Thom. 3. quest. 54. a. 1. ad 1. & 2.

QVÆSTIO LXVII.

An Christus primus ad Cœlos ascendit?

LUTHERANI plerique: Vt Marbachius libr. de Cœna Dom. Argentinae excuso, fol. 150. &c. & in tribus concion. de Ascensione. 1. Christus in cœlum ter ascendit; bis verè, semel imaginario.

O Ex-

Explicant id Illyricus libr. de omnipresentia carnis Christi; BRENTIUS in Catech. Joannis 1. & in Lucam hom. 50. Lullius in Mat. h. c. 26. Schmidelinus. &c. 1. Verè ascendit, ait, in Conceptione, & cum in utero matris humana natura unita Diuina, & Verè in Car. factam est. Fuit enim humana natura ab ini. io in carnatione in cœlis, & v. i. i. 2. Verè ascendit, ait, Marbachus ubi sup. à: cum formam serui deposuit in cruce emissa spirita. 3. Imaginariè ascendit quadragesimo a resurrectione. Hinc die.

2. Is autem ascensus Christi quadragesimo post Pascha die fuit tantum Dispositio. Ecquid istud; Dispositio? Exponit BRENTIUS in Recognitione sua pag. 167. teste Beza in respons. ad Acta Colloq. in Mom. Belgat. Fuit externum spectaculum usque ad nubes. Vel, ut Marbachus ibid. & Andr. Musculus, Concordiæ Bergensis comp. ter in art. de Coena Dom. Fuit dispositio, & visum quo Idam.

3. Itaque ait Schmidelinus in Theob. Wittenberg. anni 1. 80. Theob. 287. Christo, ut ad Patrem veniret, ne latum quidem unguem aut pilum à terra recedendum fuit.

CALVINUS in Luc. c. 16. Item in Psychopannychia: Et BEZA lib. 2. contra Bréttium de Christi Maiestate par. 2. Et peruulgatum est dogma Calvinistarum tale: Christus non fuit primus, qui cœlos penetravit. Iusti omnes Veteris Testamenti hac vita soluti, iniis ipsis Beatorum sedibus, immane quantum ante illum recepti sunt.

Neque LUTHERUS abhorret ab hoc pseudocanonismo: patebit infra.

AUTOR. Dux hic triuiales occinuntur contenzæ: Ubiquitaria Lutheranorum altera; altera de Subaltariis in cœlo Calvinianorum, de quibus q. 55. & 73.

UBIQUISTÆ Christum in Conceptione cœlos petiisse nugantur eò, quòd unita cum Verbo Humanitas continuò, cum eadem esse coeperit ubique; ac proinde & in cœlo, velut Deificata. Similiter post hoc, Pater in manus tuas comm. &c. dictum factum fuisse. Quia in commixtione Naturarum Christi perquam opus distinctione est.

QUÆRES igitur, Secundum. utram naturam Christus ascendit?

RESPOND. I. Quoad Conditio.

nem Ascendentis, cum ea sit Diuina natura, Christus non potuit ascendere: Tum, quia eidem non competit motus localis; ut quæ implens omnia immobilis sit, & illocalis. Humana verò Christi natura potuit ascendere; ut quæ & Localis erat, & mobilis.

2. Quoad causam ascensionis, Christus ascendit virtute diuinæ solius, non humanæ naturæ. Vnde S. Aug. serm. 176. de Tempore. tom. 10. De nostro fuit, quod Filius Dei pendit in cruce; sed de suo, quod ascendit.

Ecce propeticum Isaïæ, c. 63. Iste formosus stola sua gradiens, in multitudinem fortitudinis sue. Id est, ut ait S. Greg. Rom. in Euang. Helias in curru legitur ascendisse; ut videlicet aperte demonstratur, quia homo purus adiutorio indigebat alieno. Redemptor autem noster non curru, pro Angelis subleuatus legitur: Quia, qui fuerat omnia, super omnia sua virtute ferebatur diuinitus, ut Deus. Vide S. Th. 3. q. 57. a. 30. Satis ista in præsens: mox cum Ubiquitistis pressius agamus.

III CALVINISTÆ duo asserunt. 1. Christum non esse ascendentium primum. 2. Sanctos Veteris Testam. diu ante cœlos incoluisse.

AUTOR. O Biblicos, scilicet, Calvinistas!

I. Quæro, Ephe. 4. Propter quod dicitur, Psal. 67. Ascendens in altum captiuus duxit captiuitatem? Ecquam isthanc? Nisi de qua prædixerat Eccl. 24. Penetrabo; Cœlos? Non; sed omnes inferiores partes terræ, & inspiciam omnes dormientes; illuminabo omnes sperantes in Domino. Hinc in cœlo degebant? Falsum igitur epi-phonema foret Zachariæ cap. 9. Tu in sanguine Testamenti tui emisisti. Vinctos de
Luc.

lacu, in quo non est aqua. Quis in caelo lacus? Explicat Oleas, cap. 3 lacum: De manu Mortis liberabo eos, de morte redimam eos. Ero mors tua o Mors: morsus tuus ero inferne.

2. Vnde votum Zachariae, Luc. 1. Illuminare his, qui in tenebris, & in umbra mortis sedent. Dictum factum; teste Apostolo, Hebr. 2. Mortuus est, ut destrueret eum, qui habebat Mortis imperium, id est, diabolum; & liberaret eos, qui timore mortis per totam vitam obnoxii erant seruituti. Haec omnia, aliaque talia passim inferos, non caelos loquuntur. Vide plura supra quest. 55. & aliis isthic citatis locis.

3. Iam ex hoc; quod omnes descenderint, reprobi in gehennam; Sancti in Limbum; Nec Paradisum quisquam intravit, obstante Angelo cum romphaea flammea; Et, quod Sanctos eduxerit omnes Christus: ex hoc, inquam, sequitur; & Christum; ut primus fuit, qui è caelo descendit: sic & primum fuisse omnium, qui ascendit. Sicut est primitiae dormientium ac resurgentium; sic & ascendentium. Iuxta Ioan. 3. Nemo ascendit in caelum, nisi qui descendit de caelo, Filius hominis, qui est in caelo.

Id quod eliquidat Apostolus, Eph. 4. Quod autem ascendit, quid est, nisi qui a & descendit? Glossa, scilicet, secundum Humanitatem. Nam ita S. Aug. l. 4. de Symbolo, c. 7. tom. 9. Quis est, qui descendit? Deus homo. Quis est, qui ascendit? Idem ipse Deus homo. Descendit Deus secundum exinanitionem, formam serui accipiens; Ascendit Homo, secundum plenitudinem perfectionis, & omnium con summationem: Et tamen utrob. que

non nisi Homo Deus Christus Iesus: Deus, essentialiter, potentialiter, & ubiq; praesentialiter: Homo autem localiter. Hinc quia constringuntur Luthero-caluinistae; eadem viri esse sophistae proclamabant: Sed ego te Iudicem appello, CHRISTE.

III. SCHARPVS in Cursu Theol. sect. 21. controu. 2. ait: Nos negamus ANIMAM Christi verè descendisse ad inferos: & asserimus immediate post mortem caelum ingressam esse.

SVADET istis. 1. Quia Euangelista descensum animae silent.

2. Quia non descendit Deitate; quia haec ubique est, nec locum mutat: Non Corpore; quia hoc in sepulchro iacuit: Non Anima; quia haec in paradiso fuit; ceu latroni promittit. Luc. 23.

3. Quia Christus commendauit Spiritum suum in manus Patris, vii & Stephanus: at huius anima statim euolauit in caelum: ergo & Christi.

4. Quia non descendit, 1. Ut victoriae gloriam ostenderet; nam sic Descensus fuisset initium glorificationis, non Resurrectio; quod absurdum. 2. Non ut ibi pateretur; nam in cruce consummatum est: 3. Non ut Patres è limbo educeret; nam ibi non fuerant, nec limbus erat.

5. Quia per Adam, Rom. 5. constituti iniusti protinus sunt è paradiso exclusi: Ergo per Christum constituti iusti protinus in caelum recipiuntur; in primis Christus.

6. Quidam Patres & Concilia articulum de Descensu suis in Symbolis omittunt, quia de reali descensu Christi non potest intelligi.

AUTOR. Christus secundum Animam verè descendit ad inferos. I. Quia Matth. 12. Sicut Ionas fuit in ventre ceti, ita Filius hominis in corde terra.

INSTAT I. CALVINUS in psycopan. Venter ceti erat figura mortis. 2. Alii, Co. terra, est sepulchrum, aiunt.

DICO AD I. At cor terræ non est mors: Dein Venter ceti similatur cordi terræ; ergo nec is figurabat mortem.

AD II. At vt cor est profundissimū animalis ac medium; ita infernus est terræ imum: sepulcrum verò est in superficie terræ. Ita S. Hieronym. *ibid.* Iren. Tert. Ambr.

II. Quia, Act. 2. *Non relinques Animam meam in inferno.*

INSTAT Beza, id est, *in sepulcro*: Animā, id est, cadauer. Sic in defensione contra Castellionem: *Hic a. i de Corpore, & de Sepulcro, nemo dubitare potest, nisi velit meridie cecutire.* 2. *ψυχή*, vt propriè animam, si significat tamen & Corpus: 1. Quia anima sumitur pro vita; at hæc quasi obita sepulcro est æquè ac corpus. 2. Anima est pars pro toto, *animam*, id est, *Me.* 3. Leu. 21. *Super anima non contaminetur*, id est, super cadauere.

DICO AD I. Liquet Act. 2. *ψυχή* propriè animam, *ἀδης* infernum significare. *Ibid.* anima distinguitur contra Carnem: *Vt Nec Anima derelicta est in inferno; nec Caro eius vidit corruptionem.* Vox *ἀδης* temper infernum significat. Ad confirmationem. **I.** Esto; Et si raro: At Anima nunquam capitur pro cadauere; cum in hoc sit priuatio animæ: Nec vita est in sepulcro, cum corpus ibi careat vita. **Ad II.** Sic poneretur pars pro parte, anima pro corpore, cōtra grāmaticum. At hic opponitur carni: ergo propriè significat. Hinc & **Ad III.** liquet. Et *anima* in scripturis ponitur pro animali, sed cum adiuncto, *Vientis, Eius, &c.* & significat animam sensitiuam; non, rationalem inextinguibilem.

III. Quia Rom. 10. *Quis descendit in abyssum, id est, Christum à mortuis reuocare?*

Ergo post mortem in ea fuit. Fingitur à Caluino etiam viuens in ea fuisse, vt desperatus in statu damnatorum: ergo ante mortem descendisset. Et *Abyssus* hic opponitur cœlo, imū summo: Item Descendere in abyssum ponitur pro re homini impossibili; sicut est istud: *Quis ascendet in cœlum, id est, Christum deducere?*

IV. Quia Eph. 4. *Qui ascendit, ipse est & qui descendit in inferiores partes terræ;* id est, in Infernum, ait Hier. Ambr. Chryst. &c. **INSTAT** Beza. *Inferiores partes,* id est, sepulcrum. **DICO**, sepulcra sunt superiores partes terræ. Dein, Beza sic explicat, & S. Patrum nullus.

DICO AD I. Negatio ab autoritate est inualida: Quia proficitur Euāgelium non omnia scripta esse: At alij descensus meminerunt.

AD II. Non Deitate, nec corpore, sed animā descendit; cum qua & latronis erat anima, vt & S. Patrum animæ & hocerat esse in paradiso. Vide *supra* quæst. 55.

AD III. Disparitas est: Nam orante Christo, necdum ascenderat Christus, cœlumque reserarat: at orante Stephano cœli patebant sanctis animabus. Nec spiritum in manus Dei recipi est in cœlo collocari: nam & Patrum animas receperat, quæ nihilominus in limbo tenebantur, inque sinu Abrahamæ: non in cœlo.

AD IV. Descendit, non vt pateretur; sed educeret Patres, & gloriam victoriæ ostenderet; cuius initium ab reddito spiritu fuit; apparuit verò in resurrectione mortalibus.

AD V. Non sequitur necessariò ex disparatis. Nam ita solutio animæ esset eius.

Eiusdem cum corpore resurrectio, & ascensio; ascendissetque Dominus prius anima, quam corpore.

AD VI. Patet *suprà* *quest. 50.*

QVÆSTIO LXVIII.

*Quousque Cælorum ascendit
Christus?*

LUTHERANORVM hic partes certatim agunt principes duo, Flaccus Illyricus, & Brentius; præcipue pro Vbiuistis: Quibus Christus nusquam ascendit, aut descendit. Atque idcirco COELOs, non proprie, sed figuratè accipi oportere contendunt: vt significet: Gloriam, regnum, & Maiestatem Dei; & non locum certum.

FL. ILLYRICVS *lib. de Ascens. Christi*, id SVANDERE scribitur putat. 1. Act. 3. *Quem oportet cælum suscipere.* Sive loco foret sermo, dixisset; quem oportet cælum suscipere. 2. *Quia ascendit in cælum*, id est, sedes ad dexteram Patris: sed hoc est meta horicium; quia Deo nec Dextera est, neque Sinistra. Ergo & Ascensio in cælum accipi metaphoricè debet. 3. Quia si ve. è in cælum ascendisset cor, oreum, oportebat iussisse Discipulos, vt attentè spectarent, qui globos cæli stellarumque pertrumperet; quò restari possent. *Profectò*, inquit, *istà est planè inuisita demonstratio contra istos illocutionem Christi, cælo inclusi.*

4. BRENTIVS *lib. de duob. nat. Christi*, ad docendum idem conuenit hisce tribus. Quia, Hebr. 4. *Penetravit cælos*: Imò Eph. 4. *Ascendit super omnes cælos*; ergo non est in aliquo, vt in loco. Quia, Hebr. 7. *Excelsior cæli factus.*

5. Quia si in cælo foret corporeo, id esse Antarecticum oporteret, vt pote quietum: *Alioquin malè se haberet in perpetua agitatione illa. &c.*

6. Quia, Ioan. 3. *Nemo ascendit in cælum, nisi qui descendit*: at non descendit de corporeo; ergo nec ascendit ad corporeum.

II. CALVINVS, qui cateroquin Vbiuistas vbique profert; hac tamen in questione haud obscure vbiuistetizatur. Sic enim scribit in Marc. 16. *Locum imaginari, in quem Christus ascenderit, non conuenit.* Ratio promittitur apud S. h. l. i. c. 26. *Nullo enim spatio, ad quam sedet, Dextera Dei terminatur.* Ergo sentit Calvinus, Corpus Christi cum Diuinitate Vbiuiste imp. ere omnia.

III. SVRÆVS, & SPINA, Ministri duo

Caluinistici, in Colloquio Parisiensi primum verbis, dein & scriptis ita professi sunt: *Qui Christum sine Diuisione peruasisse solidissimos cælos putant, oppidò quàm falluntur. Per hiansem fracturam ingressus esse credendus est.*

AUTOR. I. Christus ascendit in verum cælum corporeum: Intra verò, an *suprà* illud commoretur, incertum est D. Thomæ 3. q. 57. a. 4. S. Augustino *epist. 57.* curiosissimum & superuacaneum videtur. Certum istud,

Ibi Corpus Christi palpabile adæquato spacio circumscriptum est.

1. Quia vbicunque in Scripturis cælum opponitur terræ, vt sedes Dei; ibi locus corporeus describitur.

2. Quia Christus descendet de cælo ad iudicium cum Maiestate: non descendet de Maiestate, regno, gloria: Ergo non metaphoricè significant *Cælum* ista; sed locum corporeum.

3. Quia, ibi erit Christus, vbi & Sancti, *Ioan. 14.* at hi, vt corporei, non sunt vbique, sed loco certo, & nobilissimo, hoc est, in cælo quare & Christus ibidem est, ac erit. Ita S. Patres.

4. Quia, Corpora quò sunt perfectiora, eò perfectius participant bonitatè Dei, & superiora sunt ordine locali: vnde formaliora sunt & altiora: At corpus plus participat de bonitate Dei per gloriam, quam per naturalem formam. Quò gloriosus ac altius esse Christi Corpus debet. Ac ideo Eph. 3. *Ascendit super omnes cælos, vt adimpleret omnia.* Euiucit hæc ratio D. Tho. 3. q. 57. a. 4. Neque *suprà* cælos locus est; quia corpora sancta nil indigent continentia loci; cū à Deo accipiant omnia, à cælis nihil. Et tamen quia Sancti sunt spirituales substantiæ, ideo debetur eis locus per modum